02/12/2020

Блаженопочивши Митрополит Амфилохије и Темишварска епархија

Дана 8. децембра 2020. године, навршава се четрдесетница од преласка у безобалну вечност божанске тајне митрополита црногорско-приморског Амфилохија (Радовића * 7.1.1938 † 30.10. 2020).

После његовог блаженог упокојења, а приликом преноса из Цетињског манастира, затим путем према Подгорици, и у току бдења, Свете Литургије, опела и сахране у крипти подгоричког храма Васкрсења Христовог, од свог вољеног архипастира су се опростиле хиљаде православних верника и поштовалаца, како из целе Црне Горе, тако и из осталих околних држава, а и шире.

Да у свету већ неколико претходних месеци не влада пандемија, број оних који би дошли на испраћај свог вољеног митрополита и ђеда би био немериво већи.

О блажено-упокојеном митрополиту су током свих ових дана говорили и писали многи, а засигурно ће и даље то и темељније чинити.
Већина истиче његове вишеструке заслуге на обнови православне вере (живе Цркве Христове) и доприносу богословској мисли, на свим местима у којима је службовао и где су га путеви Господњи водили, а особито последње три деценије на светој катедри митрополита цетињских. Зато су многи желели да се од њега опросте и искажу своја осећања.

Као мали допринос и ми из Српске православне епархије темишварске са неколико редака желимо да као воштаницу принесемо наше молитвено сећање на њега.

За митрополита Амфилохија су широм православне Румуније чули многи, а неки су имали и прилике и да га упознају.

За свештенство и епархиоте Српске православне епархије темишварске он је већ од 1985. године био познат као млади банатски владика Амфилохије. Услед политичке ситуације и строгог комунистичког режима у Румунији, није забележено да је у оно време посетио, тада њему комшијску епархију.

Али у румунској јавности је поклоњена особита пажња и интересовање у вези дешавања и немилих догађаја када је Влада Црне Горе, под окриљем мрака, усвојила спорни Закон о слободи вероисповести 27. децембра 2019. године, Закона који за циљ има брисање својине СПЦ над црквама, манастирима и осталим добрима у Црној Гори. Спорним Законом се даје легитимитет већ деценијама уназад планском негирању постојања, улоге и значаја Српске Православне Цркве, а она је нераскидиво везана са историјом државности и народа који живи у данашњој Црној Гори.

Као одговор и отпор верног православног народа на усвајање овог срамног Закона се у знак протеста разбуктао пламен православне вере широм Црне Горе, а из ње су као подршка, у региону, а и шире, отпочеле масовне литије под општим слоганом: НЕ ДАМО СВЕТИЊЕ!

Историја не памти да су са таквим жаром, упорношћу и масовношћу присутних биле икада такве литије у Црној Гори.

На њиховом челу, поред часног крста Христовог, литијских икона и барјака, био је духовни вођа и предводитељ, митрополит црногорско-приморски Амфилохије и са њим многи епископи, монаси, свештеници и верни народ свих узраста.

Поред хиљада и хиљада присутних у литијама које су организоване у свом крајевима Црне Горе стизала је подршка и припадника других народа и конфесија.

У нашем сећању на митрополита Амфилохија, а везано за Темишварску епархију би издвојили неколико момената.

Он је био велики пријатељ нашег духовног руководитеља, епископа будимског и администратора темишварског г. Лукијана.

Њихово познанство почиње још далеке 1976. године, када се тада архимандрит др Амфилохије после школовања и стицања искуства у Швајцарској, Италији, Грчкој (и Светој Гори) и Француској, вратио у ондашњу Југославијуи када је постао доцент на Православном Богословском факултету у Београду на катедри за Православну педагогију (катихетику) са методиком наставе.

Услед смрти професора др Милоша Ердељана, који је студентима предавао Свето писмо Старог завета, те 1976. године, између осталих студената које је као заменик испитивао отац Амфилохије био је и студент Војислав Пантелић (наш владика Лукијан). После успешно положеног испита са највишом оценом, он је од професора Амфилохија на поклон добио примерак Септуагинте.

У тим годинама владе Титовог комунистичког режима у Југославији, ондашња београдска студентска омладина (и многи други) имали су у оцима Амфилохију и Атанасију (Јевтићу) добре учитеље и примере отпора једноумљу.

Са групом студената, отац Амфилохије је 10. јуна 1979. учествовао на богослужењу и у чину монашења оца Лукијана у благовештенском манастиру Дивостину код Крагујевца.

Када је постао епископ (1984. г.), владика Лукијан је у мају 1985. године учествовао у избору свог професора Амфилохија за епископа банатског.

У несрећним ратним годинама на простору Републике Хрватске, митрополит Амфилохије се радо одазивао позивима епископа Лукијана и посећивао

Славонску епархију, чиме је био велика подршка владици Лукијану и тамошњем страдајућем српском народу.

Касније је више пута био добар домаћин епископу Лукијану у својој епархији приликом многих свечаности, а и сам је неколико пута био гост у Темишварској и Будимској епархији.

Митрополит Амфилохије је као професор Православног Богословског факултета у Београду предавао и неколицини наших свештеника, који га се радо сећају као доброг наставника и предавача, те имају разлога да његово име буде увек на њиховим дискосима и у молитвама.

Морачки јасно-видац

на путу бокељско-далматинског и бездинског исповедника православља

Приликом устоличења Његовог Блаженства патријарха румунског г. Данила, 30. септембра 2007. делегација СПЦ у којој су од архијереја били митрополит Амфилохије и архиепископ охридски Јован путовала је у Букурешт. Чланови делегације су били и гости Епархије темишварске и епископа Лукијана.

Посетили су: манастир Светог Георгија на Брзави, Чаково, Саборну цркву, седиште епархије у Темишвару и манастир Бездин.

Посета манастиру Бездину 1. октобра је била нарочито значајна, будући да је услед трагичних околности у овом древном поморишком световаведењском манастиру (основаном 1539. године) свој живот завршио протосинђел Кирило Цвјетковић (* Баошићи, Бока Которска, 1791 † манастир Бездин 29.09.1857).

Приликом ове посете, митрополит Амфилохије је у северо-источном поткровљу манастирских конака открио скромну затвореничко-монашку келију оца Кирила.

Истом приликом, увидом у стару архиву из времена заточења оца Кирила у овом манастиру, пронашао је митрополит Амфилохије записнике, рачунске дневнике и признанице са потписима оца Кирила, по чему се види да је као веома учен помагао манастирској управи у вођењу администрације.

О овој посети је остао запис у манастирском јеванђељу: ,,На повратку са устоличења новог румунског патријарха Данила посетисмо ово свето намољено мјесто у коме почивају и мошти Исповједника протосинђела Кирила Цветковића. Његовим молитвама и молитвама свих отаца и браће овдје подвизавших се Господе Исусе Христе помилуј и спаси нас“.

О личности Кирила Цветковића је благословом митрополита Амфилохија организовано и неколико симпосиона у светитељевим родним Баошићима, 2004, 2005, 2006 и 2007. године.

Благословом митрополита Амфилохија су осликане прве иконе Светог Кирила, које су постале предложак за наредне. Монахиња Стефанида (Бабић) је саставила службу, а свештеник темишварске епархије, протојерej Благоје Чоботин је саставио акатист светом Кирилу на српском и румунској језику.

Оно што сматрамо да је овде важно истаћи, јесте део ондашњег разговора митрополита Амфилохија са епископом Лукијаном.

Разговор се тицао потребе занављања и обнове мушког монаштва у Темишварској епархији, које је после смрти монаха старе генерације изчезло. Последњи бездински игуман Пантелејмон Дошен се упокојио 1960. године.

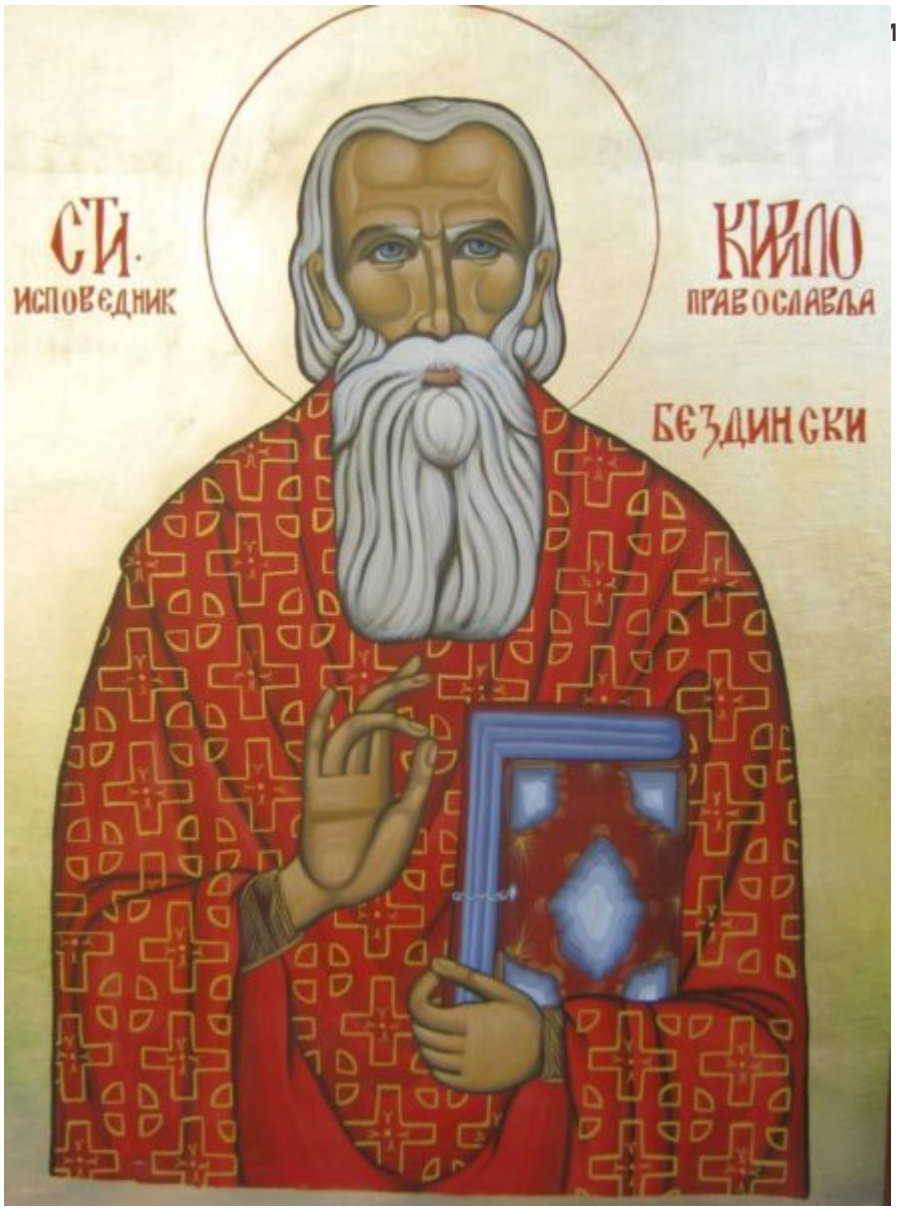
Као испуњење обостране жеље за обновом и мушког монаштва у Темишварској епархији, митрополит Амфилохије, тада администратор Архиепископије београдско-карловачке, дао је канонски отпуст потписнику ових редова за одлазак у Темишварску епархију.

Од онда па до данас се у манастирима Темишварске епархије подвизавају и узносе молитве монаси и монахиње у четири оживела манастира: Базијашу, Златици, Бездину и Светог великомученика Георгија (на Брзави). Обнова монашког живота у манастиру Кусићу је још увек немогућа због недостатка конака.

Руковођени једном студијом ондашњег јеромонаха Амфилохија Радовића из 1981. о монасима (Синаити и њихов значај у животу Србије XIV и XV века), објављеној у Раваница 1381-1981 – Споменица о шестој стогодишњици манастира Раванице), где аутор бележи долазак Синаита и у манастир Базијаш, иницирано је да се потражи гроб наведеног Синаита, који је хвала Богу током месеца августа 2019. и нађен, а о чему је одмах извештен из Темишвара и митрополит Амфилохије.

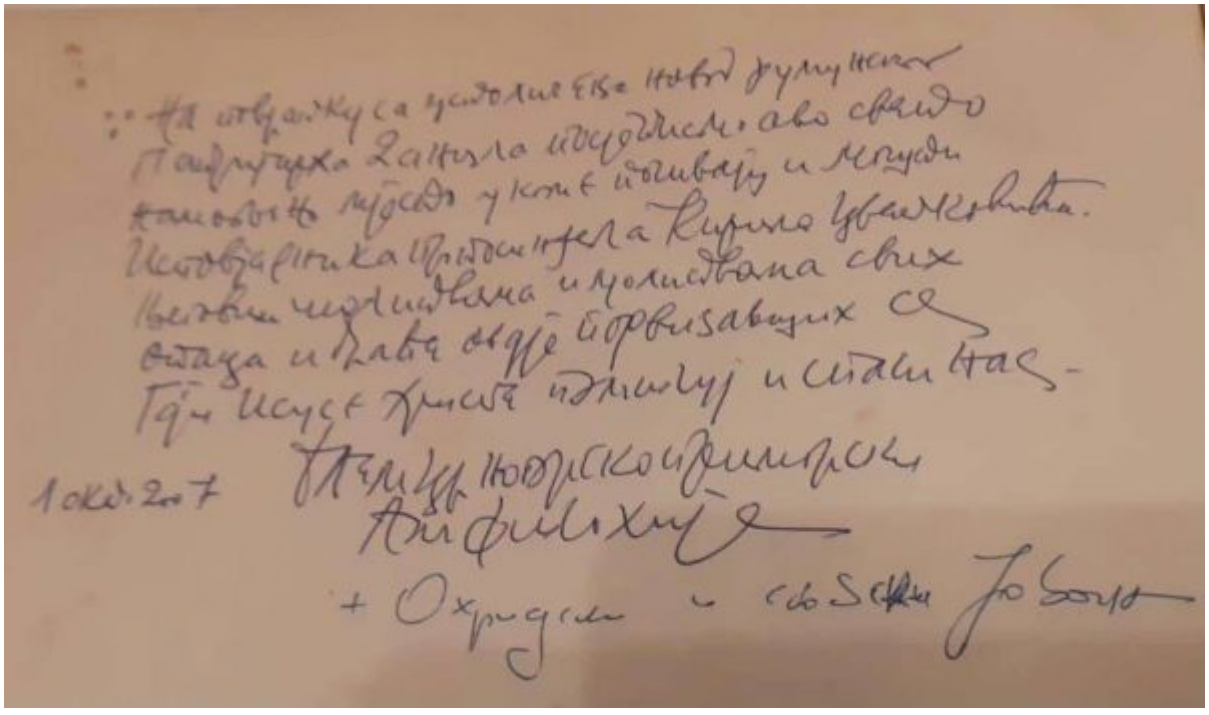
Остала је жеља блаженоупокојеног митрополита Амфилохија и епископа Лукијана, а уз сведочење архиепископа арадског г. Тимотеја у име Румунске Православне Цркве, да се протосинђел Кирило (Цвјетковић) путем званичне процедуре Светог архијерејског сабора СПЦ уврсти у свете као бокељско-далматински и бездински исповедник православља.

Ово нам остаје као аманет.

Молимо се Васкрслом Господу који прима у њедра своја свако створење, да

ı вјечној лица Његова.

mitropolija.com